

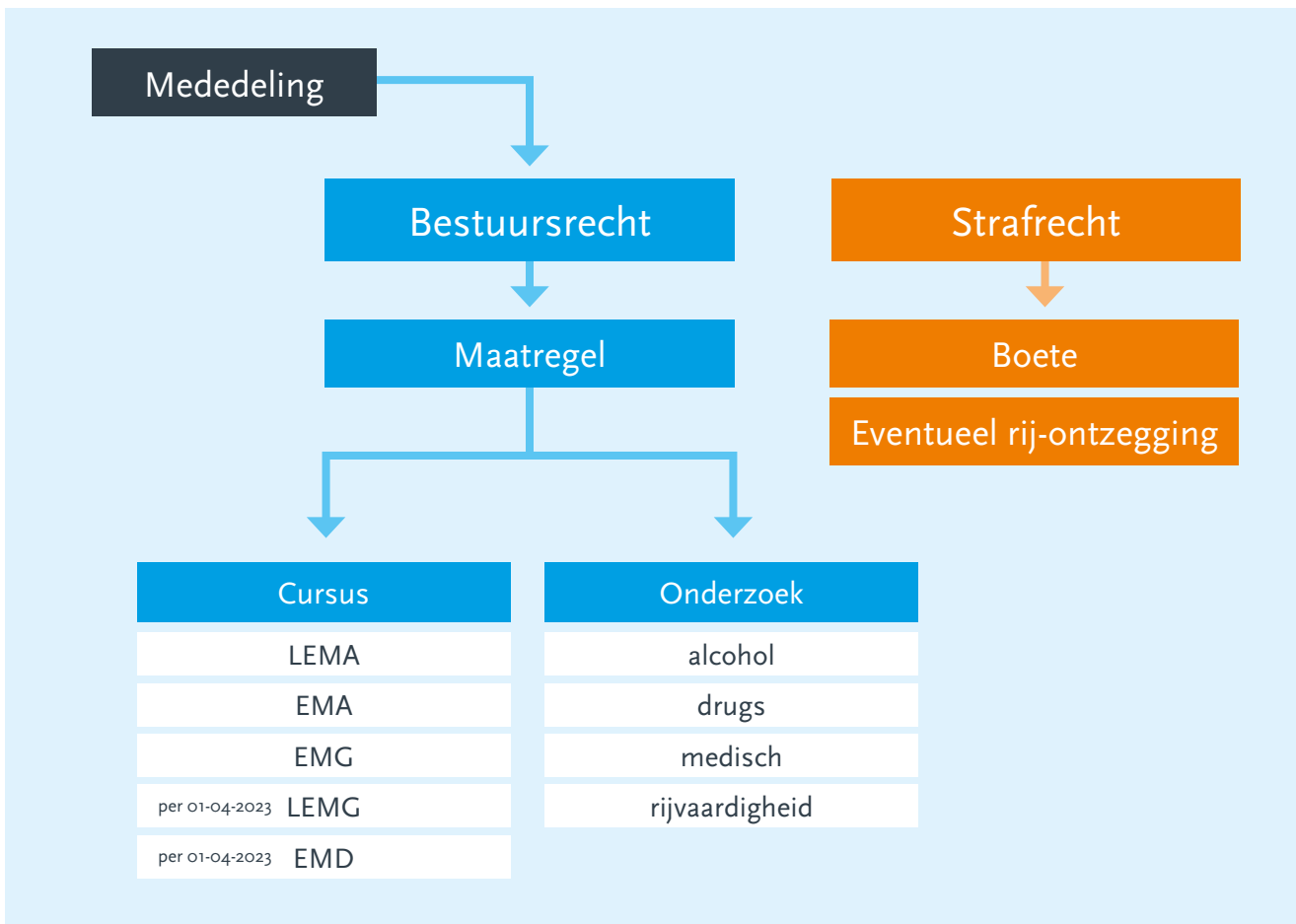


Factsheet Educatieve Maatregelen CBR

Het aantal aanhoudingen van bestuurders die onder de invloed van alcohol of drugs deelnemen aan het verkeer stijgt nog steeds en ook het aantal ongelukken en verkeersdoden waar gevaarlijk rijgedrag in het spel is blijft hoog. Een bestuurder die de fout in gaat, krijgt in het strafrechtelijk traject een boete en een eventuele rijontzegging. Daarnaast kan een mededeling van de politie aan het CBR ook tot een onderzoek of een cursus leiden.

Het CBR beoordeelt in het bestuursrechtelijke traject of er een geschiktheidsonderzoek moet worden ingesteld of dat er een cursus alcohol, drugs of gedrag opgelegd moet worden, of bij uitzondering beiden. Jaarlijks legt het CBR zo'n 20 duizend van dit soort onderzoeken en cursussen op aan bestuurders. De onderzoeken zijn gericht op de beoordeling of iemand nog veilig de weg op kan. Een cursus, of educatieve maatregel zoals die formeel heet, is gericht op gedragsverandering.

Het proces in het kort



Het proces in het kort

- De politie houdt iemand staande en constateert dat er is gereden onder invloed van alcohol of drugs of dat er sprake is van gevaarlijk rijgedrag.
- De politie brengt een proces verbaal uit, Justitie kan een boete opleggen en kan eventueel kiezen voor rij-ontzegging (strafrechtelijk).
- De politie doet ook een mededeling van een vermoeden van ongeschiktheid of een vermoeden van onvoldoende rijvaardigheid aan het CBR als de overtreding aan bepaalde criteria voldoet (bestuursrechtelijk).
- Het CBR kan naar aanleiding van een mededeling onderstaande bestuursrechtelijke maatregelen opleggen.

Meer informatie over de maatregelen: [cbr.nl/aangehoudendoorpolitie](https://www.cbr.nl/aangehoudendoorpolitie)

Beschrijving van de cursussen met de criteria

Afkorting	Officiële naam cursus	Naam in communicatie
LEMA	Lichte Educatieve Maatregel Alcohol	Korte cursus over alcohol en verkeer
EMA	Educatieve Maatregel Alcohol	Cursus over alcohol en verkeer
EMG	Educatieve Maatregel Gedrag	Cursus over gedrag en verkeer
LEMG	Lichte Educatieve Maatregel Gedrag	Korte cursus over gedrag en verkeer
EMD	Educatieve Maatregel Drugs	Cursus over drugs en verkeer

LEMA

Voor bestuurders die zijn aangehouden met te veel alcohol op.

- Voor iedereen die is aangehouden met een alcoholpromillage tussen de 0,8 en 1,0.
- Voor beginnend bestuurders die zijn aangehouden met een alcoholpromillage tussen de 0,5 en 0,8.

EMA

Voor bestuurders die zijn aangehouden met te veel alcohol op.

- Voor iedereen die is aangehouden met alcohol op met een alcoholpromillage tussen de 1 en 1,8.
- Voor iedereen die de afgelopen vijf jaar twee keer is aangehouden voor het rijden onder invloed van alcohol. Waarbij het alcoholpromillage een keer hoger was dan 0,5.
- Voor iedereen die een keer niet wilde meewerken aan de ademanalyse van de politie.

Voor *beginnend bestuurders*:

- Die zijn aangehouden met alcohol op met een alcoholpromillage tussen de 0,8 en 1,3.
- Die de afgelopen vijf jaar twee keer zijn aangehouden voor het rijden onder invloed van alcohol. Waarbij het alcoholpromillage een keer hoger was dan 0,2. Of beginnende bestuurders die een keer niet wilden meewerken aan de ademanalyse van de politie.

LEMG per 01-04-2023

Bij een derde van de dodelijke ongevallen is sprake van een te hoge, of niet aan de omstandigheden aangepaste snelheid. Het aantal snelheidsovertredingen neemt jaarlijks nog steeds toe, wat de verkeersveiligheid niet ten goede komt. Mede daarom is de korte cursus gedrag en verkeer (LEMG) ontwikkeld. De bestaande cursus gedrag en verkeer (EMG) wordt aangescherpt.

De LEMG-cursus is bedoeld voor ‘first offenders’ die staande zijn gehouden met alleen een snelheidsovertreding van 50 tot 60 km/u. Dit zijn veelal jonge bestuurders die voor de eerste keer in de bestuursrechtelijke invorderingsprocedure terecht komen en die een forse snelheidsovertreding hebben begaan. Een first offender die 60 km/u of meer reed of met meerdere overtredingen krijgt een EMG of een onderzoek.

EMG

De cursus is voor bestuurders die minimaal tweemaal gevaarlijk rijgedrag vertonen in een rit waaronder, gebrek aan inzicht in risico's in het verkeer, incorrect samenspel met andere verkeersdeelnemers, gedrag dat in strijd is met verkeersregels en tekens. Voorbeelden hiervan zijn rechts inhalen, bumperkleven en tegen het verkeer in rijden. Daarnaast krijg je ook voor het enkele feit dat je de snelheid met 60 km/u of meer te hard hebt overschreden een EMG opgelegd. De regels worden verder aangescherpt doordat vanaf 1 april ook voor snelheidsovertredingen buiten de bebouwde kom een cursus opgelegd kan worden.

		LEMG	EMG
Motorrijtuig	Binnen bebouwde kom	50-60 kilometer	60 kilometer of meer
	Buiten bebouwde kom	50-60 kilometer	60 kilometer of meer
Bromfiets of trekker	Binnen bebouwde kom	30-60 kilometer	60 kilometer of meer
	Buiten bebouwde kom	30-60 kilometer	60 kilometer of meer
Motorrijtuig bij wegwerkzaamheden	Binnen bebouwde kom	30-60 kilometer	60 kilometer of meer
	Buiten bebouwde kom	30-60 kilometer	60 kilometer of meer

EMD per 01-04-2023

Tot nu toe beoordeelde het CBR de mededeling van de politie bij rijden onder invloed van drugs en legde vervolgens conform wet- en regelgeving een geschiktheidsonderzoek drugs op. In dit medisch-psychiatrisch onderzoek kijkt een psychiater of er al dan niet sprake is van misbruik van of een verslaving aan drugs. Als er sprake is van misbruik, dan verklaart het CBR de bestuurder ‘niet rijgeschikt’ en wordt zijn rijbewijs ongeldig. Vanaf 1 april wordt cursus drugs en verkeer (EMD) ingevoerd naast het geschiktheidsonderzoek drugs. Deze maatregel is gericht op het voorkomen van recidive door gedragsverandering.

De EMD wordt opgelegd aan bestuurders die voor de eerste keer worden aangehouden voor het rijden onder invloed van drugs, ongeacht of ze één of meerdere soorten drugs gebruiken. Zijn bestuurders in de afgelopen vijf jaar al eerder gepakt vanwege drugsmisbruik in het verkeer? Dan krijgen zij eerst een geschiktheidsonderzoek. Komen zij geschikt uit het onderzoek, dan volgt mogelijk alsnog de EMD cursus.

Rijden onder invloed van drugs moet worden aangetoond door een speekseltest en bloedonderzoek. Voor de volgende stoffen gelden specifieke limieten in het verkeer:

- amfetamine, methamfetamine, MDMA, MDEA en MDA;
- cannabis;
- cocaïne;
- GHB, gamma butyrolacton of 1,4-butaandiol;
- heroïne en morfine.

De limieten zijn afhankelijk van eventueel gecombineerd gebruik, waaronder ook de combinatie met alcohol.

Kosten en duur van de diverse cursussen

Cursus	Opleggingskosten(€)	Uitvoeringskosten(€)	Totaal(€)	Duur
LEMA	433	258	691	2 halve dagen (verspreid over 2 weken)
EMA	433	666	1.099	1 hele en 2 halve dagen en een nagesprek van 1 uur (verspreid over 7 weken)
EMG	433	852	1.285	Voor gesprek van 1 uur, 1 hele dag en 2 halve dagen (verspreid over 7 weken)
LEMG	433	410	843	2 halve dagen en een nagesprek van 0.5 uur (verspreid over 2 weken)
EMD	433	666	1.099	3 halve dagen (verspreid over 5 weken)

Aantal onderzoeken en cursussen

	Onderzoek Alcohol	Onderzoek Drugs	Onderzoek A&D	Onderzoek Medisch	Onderzoek Rijvaardigheid
2019	3.761	3.503	0	2.011	226
2020	3.169	4.158	5	1.766	195
2021	3.010	3.893	88	1.584	395
2022	4.370	5.139	130	1.766	680

	EMA	EMG	LEMA
2019	6.788	2.005	2.185
2020	5.505	2.827	1.456
2021	4.163	2.103	1.200
2022	6.413	1.964	1.791

EMA

Bijna 15 procent (14,92%, 652) van de 4.370 deelnemers aan de cursus alcohol en verkeer is vrouw, 85 procent is man.

Leeftijd	Jonger dan 25	25-34	35-49	50+
%	26%	28%	29%	16%

EMG

De overgrote meerderheid van de deelnemers aan een EMG cursus is man, namelijk 95,32% van de in totaal 1964. In 2022 namen 92 vrouwen, 4,68%, deel aan een cursus gedrag en verkeer.

Leeftijd	Jonger dan 25	25-34	35-49	50+
%	43%	32%	19%	7%

EMD

Op basis van het aantal onderzoeken dat in 2022 is gedaan na rijden onder invloed van drugs of drugs en alcohol weten we dat 93,64% van de in totaal 5269 deelnemers man is en 6,36% procent vrouw (335).

Leeftijd	Jonger dan 25	25-34	35-49	50+
%	27%	40%	28%	5%

Van alle mededelingen drugs (2022) is 22% combigebruik en 7% vanwege een weigering van het bloedonderzoek van de politie.

Van de overige mededelingen is de onderverdeling naar type stof als volgt:

Stof	Percentage
amfetamine-achtige stoffen	12,5%
cannabis	72,5%
cocaïne	10,9%
GHB	0,9%
heroïne	0,2%
lachgas	2,7%
overig	0,3%

- Het aantal [alcoholbesluiten](#) CBR (LEMA, EMA, en onderzoek alcohol plus alcohol en drugs gecombineerd) is in 2022 met ruim 50% toegenomen in vergelijking met 2021, van 8.461 in 2021 naar 12.704 in 2022.
- Ook nam het aantal [drugsonderzoeken](#) dat het CBR oplegt met zo'n 30% toe, van 3.893 in 2021 naar 5.139 in 2022.
- [Verwachte instroom](#) voor de nieuwe [Educatieve Maatregel Drugs](#) is [5.500](#) cursisten op jaarbasis.
- [Verwachte instroom LEMG](#) in 2023 bedraagt [4.200](#).
- [Aanscherping EMG](#) buiten de bebouwde kom: [1.400](#) cursisten meer.
- Naar schatting [1.400 kandidaten](#) die voorheen een EMG opgelegd zouden hebben gekregen vallen vanaf 1 april onder de [LEMG](#).
- Het eerste jaar wordt naar verwachting aan [4.200 meer mensen](#) een educatieve maatregel opgelegd als ze te hard rijden of gevaarlijk rijgedrag vertonen. Ruim een verdrievoudiging ten opzichte van het aantal cursisten dat in 2022 jaarlijks een EMG opgelegd krijgt.
- Dit is een prognose op basis van de cijfers in 2021. Gezien de intensievere samenwerking met de politie en de procesverbeteringen die daaruit voortvloeien, zullen de [aantallen](#) naar verwachting [oplopen](#).

Overige cijfers

- De politie heeft in 2022 veel meer bekeuringen uitgedeeld voor rijden onder invloed van alcohol of drugs. Het waren er ruim **43.000**, 37,4 procent meer dan een jaar eerder. Dat blijkt uit [cijfers](#) die de politie in januari 2023 heeft gepubliceerd. De afgelopen tien jaar, dus ook voor de coronapandemie, was het aantal overtredingen veel kleiner dan in 2022.
- Deze stijging is zeer zorgelijk, als je bedenkt dat er naar schatting van het [SWOV](#) elk jaar **75 tot 140 verkeersdoden** vallen als gevolg van rijden onder invloed.
- CBS zegt in voorlopige cijfers **539 verkeersdoden** in 2022 te verwachten.
- In 2021 waren er **582 verkeersdoden**. Dit is 4,6 procent minder dan in 2020, toen er 610 verkeersdoden vielen.
- De [STAR](#) geeft begin dit jaar aan dat het aantal verkeersongelukken met dodelijke afloop het afgelopen jaar flink is gestegen. Volgens voorlopige cijfers van Smart Traffic Accident Reporting (STAR) waren er vorig jaar **578 verkeersongelukken** met ten minste **één dode**. In 2021 waren dat er 491. Bij STAR telt een ongeval met meerdere doden maar 1 keer.
- De officiële cijfers van het CBS over verkeersdoden in 2022 worden in april verwacht.